

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia Pojazdów „Autocasco” (zwane dalej OWU AC) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna, zwane dalej PTU S.A., z osobami fizycznymi, osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej.
2. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone w formie pisemnej postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU AC.
3. W sprawach nie uregulowanych w niniejszych OWU AC mają zastosowanie powszechnie obowiązujące przepisy prawa, a w szczególności przepisy Kodeksu Cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej.
- 2) „Ubezpieczony” — właściciel pojazdu, na rzecz którego została zawarta umowa ubezpieczenia;
- 3) „suma ubezpieczenia” — ustanowiona w umowie ubezpieczenia, na wniosek Ubezpieczającego, kwota pieniężna, która w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości rynkowej pojazdu przyjętego do ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PTU S.A. za wszystkie szkody powstałe w okresie ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia stanowi podstawę do obliczenia składki, uwzględniającej rynkowy spadek wartości pojazdu w trakcie trwania umowy ubezpieczenia;
- 4) „wartość rynkowa pojazdu” — wartość pojazdu ustalona na podstawie aktualnych notowań cen rynkowych pojazdu danej marki, typu i roku produkcji, z uwzględnieniem w szczególności jego cech indywidualnych, wyposażenia, przebiegu i stanu technicznego. We wniosku o ubezpieczenie podaje się nazwę katalogu stanowiącego podstawę ustalenia wartości pojazdu. Przy braku notowań rynkowych danego pojazdu, wartość przyjętą do ubezpieczenia ustala się, przyjmując średnią wartość podobnych typów pojazdów.

POJĘCIA I DEFINICJE

§ 2

Przez użyte w niniejszych OWU AC niżej wymienione pojęcia rozumie się:

- 1) „Ubezpieczający” — podmiot, o którym mowa w § 1 ust. 1, który zawarł umowę ubezpieczenia w imieniu własnym lub na rzecz właściciela pojazdu i jest zobowiązany do zapłacenia składki;

Za wartość rynkową pojazdu fabrycznie nowego uznaje się jego cenę zakupu, określoną w pierwszej fakturze zakupu. Wartość rynkowa pojazdu fabrycznie nowego dla celów likwidacji szkody nie ulega zmianie w okresie 6 miesięcy od daty wystawienia

faktury zakupu, pod warunkiem że przebieg pojazdu w tym okresie nie przekroczy 10 000 km;

- 5) „szkoda” — strata majątkowa powstała w wyniku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia (lub jego części), w następstwie zdarzeń objętych zakresem odpowiedzialności PTU S.A.;
- 6) „odszkodowanie” — należna Ubezpieczonemu, w razie powstania szkody, kwota ustalona zgodnie z niniejszymi OWU AC;
- 7) „podstawowe wyposażenie pojazdu” — sprzęt i urządzenia, będące wyposażeniem fabrycznym, zamontowanym w sposób trwały w nowym pojeździe przed dniem jego sprzedaży, uwidocznione w dokumencie zakupu pojazdu, służące do używania pojazdu zgodnie z jego przeznaczeniem. Do wyposażenia podstawowego podwyższającego wartość pojazdu można zaliczyć ponadto wyposażenie nie będące wyposażeniem fabrycznym, ale zamontowane w sposób trwały przed dniem zawarcia umowy ubezpieczenia (pierwszej i kolejnych):
 - a) podwyższające komfort i bezpieczeństwo jazdy (np. klimatyzację, fotele kubełkowe, poduszki powietrzne, fotelik do przewożenia dzieci),
 - b) podnoszące walory estetyczne pojazdu (np. lakier metalizowany, obręcze kół ze stopów lekkich),
 - c) zabezpieczenia przeciwkradzieżowe,
 - d) instalację zasilania gazem,
 - e) hak holowniczy.
- 8) „wyposażenie dodatkowe pojazdu” — zamontowane trwale w pojeździe urządzenia, które nie są podstawowym (fabrycznym) wyposażeniem danego modelu i typu pojazdu, w szczególności:
 - a) sprzęt audio i audiowizualny (np. radiodtwarzacze, głośniki, zestawy głośnikowe), taksometry, kasy fiskalne,
 - b) system nawigacji satelitarnej, zestaw telefonii radiowej i komórkowej

(z wyłączeniem telefonów komórkowych i radiotelefonów),

- c) bagażnik zewnętrzny,
 - d) elementy adaptacyjne pojazdów do celów specjalnych,
 - e) napisy reklamowe, firmowe oraz reklamy umieszczane na pojazdach itp.,
- 9) „kradzież pojazdu” — działanie sprawcy o znamionach określonych w art. 278 k.k. (kradzież) lub w art. 279 k.k. (kradzież z włamaniem) bądź w art. 280 k.k. (rozbój), które doprowadziło do zaboru pojazdu;
 - 10) „przywłaszczenie pojazdu” — działanie sprawcy o znamionach określonych w art. 284 k.k.;
 - 11) „zabór pojazdu w celu krótkotrwałego użycia” — działanie sprawcy o znamionach określonych w art. 289 k.k.;
 - 12) „szkoda całkowita” — zniszczenie/uszkodzenie pojazdu w takim stopniu, że koszt jego naprawy, wyliczony przez PTU S.A. w systemie Audatex lub Eurotax w wartościach brutto (z podatkiem VAT), przekracza 70% wartości rynkowej pojazdu (w stanie bezpośrednio przed zdarzeniem wywołującego szkodę), określonej w dniu ustalenia odszkodowania. Koszty naprawy pojazdu stanowiące podstawę do określenia szkody jako szkody całkowitej (nie będące podstawą do naliczenia odszkodowania) ustala się w oparciu o:
 - a) koszty robocizny uwzględniające normy czasowe producenta pojazdu oraz średnią stawkę za 1 roboczogodzinę autoryzowanych zakładów naprawczych z terenu działania oddziału PTU S.A.,
 - b) koszty części zamiennych producenta pojazdu, bez uwzględniania ich zużycia eksploatacyjnego;
 - 13) „szkoda drobna” — zniszczenie/uszkodzenie pojazdu (w tym również kradzież części pojazdu/wyposażenia) w takim stopniu, że kwota odszkodowania wyliczona przez PTU S.A. metodą kosztorysową (bez podat-

- ku VAT) nie przekracza 1 500 zł;
- 14) **„pozostałości pojazdu”** — elementy i zespoły nie uszkodzone w wyniku zaistniałej szkody lub uszkodzone w takim stopniu, że nadal posiadają wartość handlową. PTU S.A. określa wartość pozostałości, uwzględniając m.in. wartość rynkową pojazdu bezpośrednio przed zdarzeniem, charakter i zakres uszkodzeń oraz sytuację rynkową w zakresie obrotu pojazdami uszkodzonymi;
 - 15) **„pojazd nielegalnie wprowadzony na terytorium Polski”** jest to pojazd:
 - a) nie dostarczony do miejsca odprawy celnej lub nie zgłoszony do tej odprawy,
 - b) wprowadzony do kraju bez zachowania obowiązku podania w zgłoszeniu celnym lub innym dokumencie danych zgodnych z rzeczywistością, bądź z naruszeniem ograniczeń w obrocie,
 - c) wprowadzony na terytorium Polski na podstawie sfałszowanych dokumentów;
 - 16) **„działanie czynnika chemicznego i termicznego”** — wpływ temperatury, środków chemicznych oraz innych substancji wywołujących reakcje chemiczne i termiczne, pochodzące z zewnątrz pojazdu np. oblanie pojazdu kwasem, benzyną, podpalenie, zapalenie się pojazdu na skutek przegrzania się słonecznego oraz inne uszkodzenia powodujące trwałą ucieczkę wartości pojazdu;
 - 17) **„huragan”** — działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, który wyrządza masowe lub pojedyncze szkody; wystąpienie tego zjawiska powinno być potwierdzone przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW) – w przypadku braku możliwości uzyskania potwierdzenia przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w najbliższym sąsiedztwie, świadczące o działaniu takiego wiatru;
 - 18) **„lawina”** — gwałtowne zsuwanie się lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota ze zboczy górskich bądź falistych;
 - 19) **„osuwanie się ziemi”** — ruchy ziemi na stokach, nie spowodowane działalnością ludzką;
 - 20) **„powódź”** — zalanie terenów wskutek podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących; za powódź uważa się również zalanie terenów w wyniku deszczu nawalnego bądź spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych;
 - 21) **„pożar”** — działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;
 - 22) **„uderzenie pioruna”** — bezpośrednie wyładowanie elektryczności atmosferycznej na przedmiot ubezpieczenia, powodujące przepływ ładunku elektrycznego przez ten przedmiot;
 - 23) **„wybuch”** — gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozpręśtrzenia się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną wybuchem jest to, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozerwaniu w takim stopniu, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
 - 24) **„zapadanie się ziemi”** — obniżenie się terenu z powodu zaważenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, nie spowodowane działalnością ludzką;
 - 25) **„polis”** — dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia,
 - 26) **„dokumenty pojazdu”** — dowód rejestracyjny/pozwolenie czasowe dopuszczające

pojazd do ruchu oraz karta pojazdu (o ile była wydana).

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być:
 - 1) pojazdy mechaniczne zarejestrowane w Rzeczypospolitej Polskiej, takie jak: pojazdy samochodowe, ciągniki rolnicze, przyczepy, z wyłączeniem pojazdów:
 - a) złożonych poza zakładem producenta,
 - b) których okres eksploatacji przekroczył 10 lat,
 o ile nie jest to kontynuacja umowy ubezpieczenia w PTU S.A.,
 - 2) pojazdy wolnobieżne w rozumieniu przepisów ustawy o ruchu drogowym,
 - 3) wyposażenie dodatkowe pojazdów.
2. Jeżeli ubezpieczenie dotyczy wyposażenia dodatkowego pojazdu, warunkiem przyjęcia odpowiedzialności przez PTU S.A. jest określenie (wskazanie) w umowie ubezpieczenia (na polisie lub we wniosku ubezpieczeniowym) każdego elementu wyposażenia dodatkowego, ustalenie jego wartości rynkowej oraz opłacenie dodatkowej składki. Łączna suma ubezpieczenia wyposażenia dodatkowego nie może przekroczyć 20% sumy ubezpieczenia pojazdu i nie może być wyższa niż 8 000 zł.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 4

1. Umowa ubezpieczenia może być zawarta:
 - 1) **w zakresie podstawowym**, w ramach którego PTU S.A. ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w następstwie zdarzeń określonych w ust. 3,
 - 2) **w zakresie ograniczonym**, w ramach którego PTU S.A. ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w następstwie zdarzeń określonych w ust. 3, z wyłączeniem pkt 8.
2. Na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki zakres umowy ubezpieczenia może zostać rozszerzony o odpowiedzialność za szkody, o których mowa w § 5 ust. 2.
3. Z tytułu ubezpieczenia w zakresie podstawowym **PTU S.A. ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek:**
 - 1) zderzenia z innym pojazdem,
 - 2) nagłego działania siły mechanicznej w chwili zetknięcia pojazdu z podłożem, przedmiotami, zwierzętami lub osobami znajdującymi się poza pojazdem,
 - 3) powodzi, zatopienia, huraganu, pioruna, bezpośredniego działania opadu atmosferycznego, osuwania lub zapadnięcia się ziemi, lawiny,
 - 4) pożaru, wybuchu,
 - 5) działania czynnika chemicznego lub termicznego, pochodzącego z zewnątrz pojazdu,
 - 6) uszkodzenia przez osoby trzecie pojazdu lub ubezpieczonego dodatkowo wyposażenia,
 - 7) użycia pojazdu w związku z przewozem osób, którym ma być udzielona pomoc lekarska, w związku z zagrożeniem życia lub poważnym zagrożeniem zdrowia,
 - 8) kradzieży pojazdu, jego części lub ubezpieczonego dodatkowo wyposażenia, bądź zaboru pojazdu w celu jego krótkotrwałego użycia.
4. Ubezpieczeniem w zakresie podstawowym objęte są szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pozostałych krajów europejskich, z zastrzeżeniem § 5 ust. 2 pkt 1.

1. Odpowiedzialnością PTU S.A. nie są objęte szkody:

- 1) spowodowane przez Ubezpieczonego lub inną osobę upoważnioną do kierowania pojazdem, która podczas prowadzenia pojazdu:
 - a) znajdowała się w stanie nietrzeźwości lub wskazującym na spożycie alkoholu,
 - b) znajdowała się pod wpływem narkotyków lub podobnie działających środków, w tym leków, po użyciu których nie należy prowadzić pojazdów mechanicznych,
 - c) nie posiadała wymaganych polskim prawem aktualnych uprawnień do kierowania pojazdem, w tym świadectwa kwalifikacji;
- 2) spowodowane w pojeździe przez Ubezpieczonego lub przez inną osobę upoważnioną do kierowania pojazdem, która zbiegła z miejsca zdarzenia;
- 3) w pojeździe pochodzącym z kradzieży, przywłaszczenia, oszustwa lub uzyskanym za pomocą innego czynu zabronionego;
- 4) powstałe w pojazdach stanowiących własność osoby innej niż wymieniona jako właściciel w dokumencie ubezpieczenia;
- 5) powstałe w pojazdach wprowadzonych na terytorium Polski nielegalnie lub z naruszeniem przepisów prawa celnego;
- 6) powstałe w okolicznościach innych niż podane w zgłoszeniu szkody;
- 7) powstałe na skutek przywłaszczenia pojazdu, z zastrzeżeniem § 6 pkt 5;
- 8) powstałe wskutek kradzieży pojazdu w przypadku:
 - a) gdy stwierdzono, że w chwili dokonania kradzieży pojazd nie był zabezpieczony w sposób przewi-

- dziany w jego konstrukcji oraz nie miał sprawnych i włączonych wszystkich istniejących w pojeździe systemów zabezpieczających przed kradzieżą. Niniejsze wyłączenie odpowiedzialności PTU S.A. nie dotyczy kradzieży z użyciem przemocy (rozbój), o ile nie była ona następstwem rażącego niedbalstwa właściciela pojazdu lub osoby upoważnionej do użytkowania pojazdu;
- b) niezabezpieczenia z należytą starannością kluczyków do otwierania drzwi pojazdu i uruchamiania silnika (lub kart kodowych) oraz kluczyków i/lub sterowników do obsługi urządzeń zabezpieczających, w szczególności pozostawienia ich w skradzionym pojeździe, w miejscu ogólnie dostępnym lub w innym pomieszczeniu nie pozostającym pod nadzorem, chyba że kradzież kluczyków, sterowników jest wynikiem rozboju;
 - c) niezabezpieczenia z należytą starannością dokumentów pojazdu, w szczególności pozostawienia ich w skradzionym pojeździe, w miejscu ogólnie dostępnym lub w innym pomieszczeniu nie pozostającym pod nadzorem, chyba, że kradzież dokumentów jest wynikiem rozboju;
 - d) pozostawienia kluczyków w stacyjce pojazdu, niezależnie od odległości, na jaką kierujący oddalił się od pojazdu, jak i celu, dla którego to uczynił;
 - e) wcześniejszej utraty kluczyków do otwierania drzwi pojazdu i uruchamiania silnika (lub kart kodowych) oraz kluczyków i/lub sterowników do obsługi urządzeń zabezpieczających, w sytuacji gdy

- Ubezpieczający nie poinformował o tym fakcie PTU S.A. oraz nie dokonał wymiany zamków i/lub nie naprawił bądź ponownie nie zainstalował zabezpieczeń przeciwkradzieżowych;
- 9) powstałe wskutek zaboru pojazdu w celu krótkotrwałego użycia, w okolicznościach opisanych w punkcie 8 lit. a), b), c), d), e);
 - 10) powstałe podczas jazdy pojazdem, który nie był dopuszczony do ruchu, a w przypadku pojazdów podlegających rejestracji, gdy w chwili zaistnienia szkody pojazd nie był zarejestrowany lub nie posiadał ważnego badania technicznego;
 - 11) powstałe w elementach uszkodzonych i nie naprawionych przed zawarciem umowy;
 - 12) spowodowane umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego, osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, lub osobę, za którą ponosi odpowiedzialność, lub przez inną osobę upoważnioną do korzystania z pojazdu;
 - 13) powstałe w pojeździe wykorzystanym jako narzędzie przestępstwa przez ubezpieczonego lub inną osobę upoważnioną do kierowania pojazdem;
 - 14) powstałe w pojeździe wskutek zalania, które nastąpiło w wyniku kontynuowania jazdy w warunkach stwarzających zagrożenie zalania lub zassania wody do silnika;
 - 15) zaistniałe w wyniku wprowadzenia stanu wojennego (wyjątkowego) oraz podczas obowiązkowego świadczenia usług na rzecz wojska lub innych podmiotów;
 - 16) powstałe w pojazdach wykorzystywanych w akcjach protestacyjnych i blokadach dróg;
 - 17) powstałe z przyczyn eksploatacyjnych lub związane z wadą techniczną wykonania pojazdu lub jego naprawy;
 - 18) powstałe w następstwie użytkowania pojazdu niezgodnie z jego przeznaczeniem lub niewłaściwego przewożenia ładunku lub bagażu, a także wskutek niewłaściwego wykonywania czynności załadowywania i wyładowywania;
 - 19) powstałe w trakcie wykonywania napraw i konserwacji pojazdu oraz w pojeździe powierzonym do naprawy, konserwacji lub sprzedaży;
 - 20) polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu ogumienia, chyba że powstały one wskutek działania osób trzecich lub powstały jednocześnie z uszkodzeniem/zniszczeniem innych części pojazdu, za których uszkodzenie PTU S.A. ponosi odpowiedzialność;
 - 21) których wartość nie przekracza kwoty 500 zł (ograniczenie to nie dotyczy szkód w wyposażeniu dodatkowym pojazdu, które zostało ubezpieczone za dodatkową składkę, z wyodrębnioną sumą ubezpieczenia oraz kosztów, wymiany uszkodzonych zamków oraz innych urządzeń umożliwiających uruchomienie silnika lub zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, o ile umowa została rozszerzona w tym zakresie);
 - 22) polegające na spadku wartości handlowej pojazdu powstałym w rezultacie zaistnienia szkody.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej (tj. zgodnie z treścią § 4 ust. 2), odpowiedzialnością PTU S.A. nie są objęte również szkody powstałe:
 - 1) na terytorium: Białorusi, Mołdawii, Rosji, Ukrainy, powstałe wskutek zdarzeń wymienionych w § 4 ust. 3 pkt 4, 5, 6, 8,
 - 2) w wyposażeniu dodatkowym pojazdu,

- 3) podczas jazd próbnych, wyścigów, jazd konkursowych, treningów do takich jazd oraz w pojazdach prototypowych,
- 4) podczas użycia pojazdu jako rekwizytu,
- 5) podczas wykorzystywania pojazdu do nauki jazdy,
- 6) w pojazdach wynajmowanych zarobkowo (*rent a car*),
- 7) w pojazdach udośćnionych do użytkowania jako zastępcze, na zasadach innych niż wynajem.

§ 6

Na wniosek Ubezpieczającego, po opłaceniu podwyższonej składki w umowie ubezpieczenia można:

- 1) odstąpić od zmniejszania sumy ubezpieczenia o kwoty wypłaconego odszkodowania, o czym mowa w § 10 ust. 3;
- 2) znieść amortyzację części zamiennych i zespołów przeznaczonych do wymiany, o czym mowa w § 16 ust. 9. Możliwość zniesienia amortyzacji części dotyczy wyłącznie pojazdów, których okres eksploatacji nie przekroczył 10 lat. Warunek ten dotyczy również umów kontynuowanych w PTU S.A.;
- 3) znieść udział własny w pierwszej i drugiej szkodzi, określony w § 20 ust. 1 pkt 1;
- 4) rozszerzyć zakres ubezpieczenia o pokrycie kosztów wymiany zamków i/lub innych urządzeń umożliwiających uruchomienie silnika lub zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, w przypadku utraty kluczyków (kart kodowych) i/lub sterowników do urządzeń umożliwiających uruchomienie silnika lub zabezpieczeń przeciwkradzieżowych;
- 5) objąć odpowiedzialnością szkody powstałe na skutek przywłaszczenia pojazdów wynajmowanych zarobkowo (*rent a car*);
- 6) odstąpić od naliczania zwwyżki składki z tytułu wypłaty odszkodowania za szkodę likwidowaną w trybie „szkody drobnej”,

przy kontynuacji ubezpieczenia w PTU S.A. (dotyczy jednej „szkody drobnej” w okresie ubezpieczenia).

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA, CZAS TRWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 7

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na pisemny wniosek Ubezpieczającego, stanowiący integralną część umowy ubezpieczenia.
2. PTU S.A. uzależnia zawarcie umowy ubezpieczenia od informacji, o które zapytało Ubezpieczającego, mających wpływ na ocenę ryzyka.
3. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia PTU S.A. doręcza Ubezpieczającemu tekst niniejszych OWU AC.
4. Zawarcie umowy ubezpieczenia PTU S.A. potwierdza dokumentem ubezpieczenia — polisą podpisaną przez obie strony umowy.
5. Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia Ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia.
6. W dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia określa się przedmiot, zakres i sumę ubezpieczenia, czas trwania umowy, właściciela pojazdu, użytkownika oraz wysokość należnej składki ubezpieczeniowej i terminy opłat rat składki.
7. Jeżeli nie umówiono się inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy.
8. Zawarcie umowy ubezpieczenia na okres krótszy niż 12 miesięcy, lecz nie krótszy niż 2 miesiące, jest możliwe wyłącznie w zakresie ograniczonym.
9. Umowa ubezpieczenia zawarta na okres 12 miesięcy w zakresie podstawowym może być rozszerzona o ryzyka dodatkowe określone w § 5 ust. 2 pkt 1–5 na okres

krótszy niż 12 miesięcy, lecz nie krótszy niż 2 miesiące.

§ 8

1. Jeżeli pojazd zgłoszony jest do ubezpieczenia w PTU S.A. po raz pierwszy, PTU S.A. uzależnia zawarcie umowy od przedłożenia:
 - 1) oryginałów dokumentów stwierdzających źródło pochodzenia i nabycia pojazdu (np. faktury zakupu lub umowy kupna-sprzedaży),
 - 2) dowodu rejestracyjnego lub pozwolenia czasowego dopuszczającego pojazd do ruchu,
 - 3) w przypadku pojazdów sprowadzanych z zagranicy, dodatkowo: dowodu odprawy celnej przywózowej lub potwierdzonego przez urząd celny dokumentu nabycia pojazdu lub dokumentu potwierdzającego uiszczenie opłat i podatków przewidzianych prawem. PTU S.A. może odstąpić od żądania przedstawienia dokumentów celnych w przypadku pojazdów, które zostały sprowadzone na terytorium Polski i dopuszczone do ruchu co najmniej 3 lata przed złożeniem wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia.
2. PTU S.A. dokonuje oględzin pojazdu (zgodnie z ust. 3) i wykonuje jego zdjęcia (zgodnie z ust. 4) w przypadku:
 - 1) nowo zawieranej umowy ubezpieczenia,
 - 2) jakiegokolwiek przerwy w kontynuacji umowy ubezpieczenia w PTU S.A.,
 - 3) kontynuacji umowy ubezpieczenia, w ramach której zostało wypłacone odszkodowanie,
 - 4) uzupełniania sumy ubezpieczenia po wypłacie odszkodowania (doubezpieczenie),
 - 5) zmiany zakresu ochrony ubezpieczeniowej lub zwiększenia się sumy ubezpieczenia pojazdu, w stosunku do poprzedniej umowy.
3. Oględziny pojazdu przy zawieraniu umowy ubezpieczenia obejmują:
 - 1) sprawdzenie stanu technicznego pojazdu,
 - 2) sprawdzenie statusu kontrolki systemu SRS (Air Bag), o ile pojazd wyposażony jest w Air Bag,
 - 3) kontrolę zastosowania oraz sprawności dodatkowych zabezpieczeń pojazdu.
4. Dokumentacja zdjęciowa wykonywana przy zawieraniu umowy ubezpieczenia obejmuje co najmniej pięć zdjęć:
 - dwa — po jednej przekątnej pojazdu (z przodu i z tyłu),
 - trzecie — z numerem identyfikacyjnym pojazdu — VIN trwale naniesionym na pojeździe,
 - czwarte — co najmniej jednego kompletu kluczyków do otwierania drzwi pojazdu i uruchamiania silnika (lub kart kodowych) oraz kluczyków i/lub sterowników do obsługi urządzeń zabezpieczających, a w przypadku rozszerzenia umowy ubezpieczenia zgodnie z § 6 pkt 4 – wszystkich kompletów kluczyków i sterowników,
 - piąte — deski rozdzielczej pojazdu.
5. PTU S.A. odstępuje od wymogu dokonania oględzin pojazdu i sporządzenia dokumentacji zdjęciowej przy zawieraniu umowy ubezpieczenia w przypadkach:
 - 1) gdy umowa dotyczy pojazdu fabrycznie nowego, zakupionego i ubezpieczonego w salonie dealerskim na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) bezszkodowej kontynuacji umowy ubezpieczenia w PTU S.A. przed upływem okresu, na jaki została zawarta.
6. Za urządzenia dodatkowe zabezpieczające przed kradzieżą PTU S.A. uznaje urządzenia spełniające następujące wymagania:
 - 1) urządzenie zabezpieczające musi być dopuszczone do obrotu na rynku pol-

- skim na podstawie uzyskanego certyfikatu wymaganego przez odpowiednie przepisy ogólne (np. znak bezpieczeństwa, świadectwo kwalifikacyjne itp.),
- 2) informacje o posiadanym certyfikacie i ewentualnie ustalonej klasie skuteczności urządzenia zabezpieczającego powinny być podane w instrukcji pojazdu, gdy urządzenie zamontował producent pojazdu, lub w dokumencie wykonania montażu urządzenia, gdy urządzenie było montowane poza zakładem producenta pojazdu,
 - 3) na żądanie PTU S.A. Ubezpieczający powinien przedstawić dokument wykonania montażu urządzenia zabezpieczającego przed kradzieżą, zawierający określenie jego typu, modelu, kompletacji, numeru seryjnego, numeru identyfikującego sterowniki (piloty, klucze, w tym elektroniczne), podpisany nazwiskiem oraz poświadczony pieczętką osoby montującej zabezpieczenie.
7. Przy ubezpieczeniu samochodów osobowych, osobowo-ciężarowych, ciężarowych o ładowności do 2 ton PTU S.A. wymaga urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą, w zależności od sumy ubezpieczenia:
 - 1) dla pojazdów o wartości do 40 000 zł — jedno trwale instalowane urządzenie zabezpieczające,
 - 2) dla pojazdów o wartości powyżej 40 000 zł do 60 000 zł — dwa trwale instalowane urządzenia zabezpieczające (odmiennego rodzaju i funkcji),
 - 3) dla pojazdów o wartości powyżej 60 000 zł do 150 000 zł — dwa urządzenia zabezpieczające jw., z tym że przynajmniej jedno zabezpieczenie musi uzbrajać się samoczynnie,
 - 4) dla pojazdów o wartości powyżej 150 000 zł — dwa urządzenia zabezpieczające jw. oraz dodatkowo urządzenie zabezpieczająco-lokacyjne
- typu GPS (lub podobnie działające). Na wniosek Ubezpieczającego i za zgodą Centrali PTU S.A możliwe jest odstąpienie od wymogu montowania urządzenia zabezpieczająco-lokacyjnego.
8. PTU S.A. uznaje za wystarczające istniejące już zabezpieczenie przed kradzieżą pojazdu, o ile spełniało ono wymagania stawiane przez PTU S.A. przy zawieraniu poprzedniej umowy ubezpieczenia.
 9. Dla pojazdów innych niż wymienione w ust. 7 wymagania dotyczące dodatkowego zabezpieczenia przed kradzieżą ustala dyrektor oddziału PTU S.A., stosownie do indywidualnej oceny ryzyka.

§ 9

1. Jeśli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PTU S.A. rozpoczyna się z początkiem okresu ubezpieczenia określonym w polisie, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia i zapłaceniu składki lub pierwszej jej raty, a kończy się wskutek rozwiązania umowy ubezpieczenia.
2. Na wniosek Ubezpieczającego PTU S.A. może:
 - 1) przyjąć odpowiedzialność z chwilą zawarcia umowy ubezpieczenia. Na dokumencie ubezpieczenia określona zostaje data i godzina rozpoczęcia odpowiedzialności;
 - 2) określić inny termin zapłaceniu składki lub pierwszej jej raty — nie dłuższy jednak niż 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
3. **Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:**
 - 1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki była zawarta,
 - 2) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia,
 - 3) z upływem okresu jej wypowiedzenia,
 - 4) w razie nieopłacenia składki lub którejśkolwiek raty w wyznaczonym termi-

- nie, po upływie terminu określonego w polisie ubezpieczeniowej na zapłatę składki (raty składki),
- 5) z chwilą wypłaty odszkodowania za szkodę całkowitą, określoną w § 2 pkt 12,
 - 6) z chwilą wypłaty odszkodowania za szkodę polegającą na utracie pojazdu,
 - 7) z chwilą wyczerpania się sumy ubezpieczenia określonej w polisie, wskutek wypłaty odszkodowania (odszkodowań),
 - 8) z chwilą orzeczenia przez uprawnione organy przepadku pojazdu,
 - 9) z dniem przeniesienia własności ubezpieczonego pojazdu na nowego właściciela, chyba że przeniesienie własności nastąpiło na rzecz dotychczasowego użytkownika wymienionego w dowodzie ubezpieczenia, bądź na rzecz osób, o których mowa w ust. 10.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, jeżeli opóźnienie w opłaceniu raty składki nie było dłuższe niż 14 dni, PTU S.A. może na wniosek Ubezpieczonego/Ubezpieczającego ponownie udzielić ochrony ubezpieczeniowej w ramach nowej umowy krótkoterminowej. Umowa ta zawierana jest:
- 1) po przedstawieniu pojazdu do oględzin i dokonaniu czynności, o których mowa w § 8 ust. 3, 4,
 - 2) na warunkach analogicznych jak umowa rozwiązana,
 - 3) z okresem ubezpieczenia rozpoczynającym się od dnia i godziny jej zawarcia (pod warunkiem opłacenia składki), do dnia, do którego obowiązywałaby umowa rozwiązana.
- Kwota składki ustalana jest proporcjonalnie do liczby dni okresu ubezpieczenia, z zastosowaniem zniżek i wyżek na takim samym poziomie, jak w umowie rozwiązanej.
5. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający/Ubezpieczony ma prawo odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczony jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy.
 6. Ubezpieczający/Ubezpieczony może odstąpić od umowy ubezpieczenia w ciągu 14 dni od otrzymania wezwania do zapłaty podwyższonej składki, z powodu ujawnienia okoliczności, które pociągają za sobą zwiększenie prawdopodobieństwa powstania szkody.
 7. PTU S.A. może odstąpić od umowy ubezpieczenia w ciągu miesiąca od ujawnienia okoliczności, które pociągają za sobą takie zwiększenie prawdopodobieństwa zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, że PTU S.A. nie zawarłoby umowy, gdyby o tej okoliczności wiedziało. Jeżeli ujawnienie takich okoliczności nastąpiło już po zdarzeniu objętym ubezpieczeniem lub w ciągu miesiąca przed zdarzeniem, a przyczyną zdarzenia była wyłącznie ujawniona okoliczność, PTU S.A. może odmówić wypłaty odszkodowania.
 8. Każda ze stron umowy może wypowiedzieć umowę w ciągu 30 dni od daty wypłaty odszkodowania lub od daty doręczenia decyzji o odmowie wypłaty odszkodowania, z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia, który upływa ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego. Umowa rozwiązuje się z upływem miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym wypowiedziano umowę.
 9. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku zapłaty składki za okres, w którym PTU S.A. udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
 10. Umowa ubezpieczenia nie rozwiązuje się i trwa do końca okresu, na jaki została zawarta:

- 1) po przeniesieniu własności na współmałżonka,
- 2) w przypadku śmierci właściciela pojazdu, o ile nie nastąpiło przeniesienie własności ubezpieczonego pojazdu na nowego właściciela, nie będącego spadkobiercą.

SUMA UBEZPIECZENIA, SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 10

1. **Suma ubezpieczenia** powinna odpowiadać wartości rynkowej pojazdu w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia (z zastrzeżeniem ust. 2).
2. Jeżeli Ubezpieczony jest uprawniony do odliczania całości lub części podatku VAT naliczanego przy nabyciu pojazdu, suma ubezpieczenia w każdym okresie ubezpieczenia powinna być określana w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu pomniejszonej o odliczony podatek VAT.
3. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu o kwotę wypłaconego odszkodowania (odszkodowań) aż do wyczerpania, chyba że w umowie ubezpieczenia odstąpiono od zmniejszania sumy ubezpieczenia poprzez opłacenie podwyższonej składki.
4. Doubezpieczenie pojazdu (czyli uzupełnienie sumy ubezpieczenia, zmniejszonej po wypłacie odszkodowania do aktualnej wartości rynkowej pojazdu) może nastąpić po naprawieniu pojazdu, poprzez zawarcie z PTU S.A. aneksu do umowy ubezpieczenia i po zapłaceniu dodatkowej składki.
5. Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi istotne zwiększenie wartości ubezpieczonego pojazdu, Ubezpieczający/Ubezpieczony może dokonać zmiany sumy ubezpieczenia poprzez zawarcie z PTU S.A. aneksu do umowy ubezpieczenia i po zapłaceniu dodatkowej składki. Analogiczna procedura obowiązuje w przypadku rozszerzenia

zakresu ubezpieczenia w trakcie trwania umowy.

6. Aneks, o którym mowa w ust. 4 i 5, zawierany jest na okres ubezpieczenia rozpoczynający się od dnia następnego po opłaceniu składki i upływający z dniem wygaśnięcia podstawowej umowy ubezpieczenia.
7. Uzupełnienie sumy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 4 i 5, wymaga przeprowadzenia ponownych oględzin ubezpieczonego pojazdu i dokonania czynności, o których mowa w § 8 ust. 3, 4.
8. Jeżeli suma ubezpieczenia pojazdu, pomimo postanowień ust. 1, została ustalona poniżej wartości rynkowej pojazdu w dniu jego ubezpieczenia, PTU S.A. wypłaca odszkodowanie w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia pozostaje do wartości pojazdu na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia.

Zasada proporcji nie ma zastosowania, jeżeli różnica pomiędzy wartością rynkową pojazdu a jego sumą ubezpieczenia (na dzień zawarcia umowy) nie przekroczyła 10%.

§ 11

1. **Wysokość składki za ubezpieczenie** określa się na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia lub zmiany umowy ubezpieczenia. Wysokość składki i termin jej zapłaty określa się w polisie.
2. Składka za ubezpieczenie może być opłacana jednorazowo lub rozłożona na raty. Termin zapłaty pierwszej i kolejnych rat oraz ich wysokość określa się w polisie.
3. W przypadku gdy składka lub rata składki za ubezpieczenie płatna jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłacenia składki lub raty składki uważa się datę złożenia polecenia zapłaty w banku lub przekazu w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek PTU S.A., pod warunkiem że na rachunku Ubezpieczającego znajdo-

- wały się wystarczające środki finansowe. W odmiennym przypadku, za dzień zapłaty składki lub raty składki uważa się datę, kiedy składka lub jej rata znalazła się na rachunku PTU S.A. w taki sposób, że PTU S.A. mogło nią dysponować.
4. Wysokość składki ubezpieczeniowej uzależniona jest w szczególności od:
 - 1) wysokości sumy ubezpieczenia,
 - 2) stawki taryfowej,
 - 3) zastosowanych zniżek i zwyczajek.
 5. Wysokość składki za 12-miesięczny okres ubezpieczenia oblicza się, mnożąc sumę ubezpieczenia przez stawkę taryfową wyrażoną w procentach (składka podstawowa), uwzględniając następnie przewidziane taryfą zniżki i zwyczki, z zastrzeżeniem ust. 6 i 7.
 6. Minimalna składka z tytułu 12-miesięcznej umowy ubezpieczenia, bez względu na skalę przysługujących zniżek, nie może być niższa niż 30% składki podstawowej i nie mniejsza niż 50 zł.
 7. W szczególnych przypadkach za zgodą Centrali PTU S.A. w porozumieniu z Ubezpieczającym można ustalić inny sposób obliczania wysokości składki, niż określa to taryfa składek.
 8. W przypadku wystąpienia szkody, za którą PTU S.A. ponosi odpowiedzialność (z wyjątkiem „szkody drobnej” z wykupioną opcją, o której mowa w § 6 pkt 6), wszystkie raty składki stają się wymagalne przed datą wypłaty odszkodowania.
 9. Zapis ust. 8 nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki lub jej raty w terminie oznaczonym w polisie, nawet jeżeli toczy się proces likwidacji szkody.
 - 2) kontynuowania umowy ubezpieczenia w PTU S.A.,
 - 3) ilości ubezpieczanych pojazdów,
 - 4) jednorazowej opłaty składki,
 - 5) innych elementów indywidualnej oceny ryzyka ubezpieczeniowego.
 2. PTU S.A. może zastosować zwyczaję składki ubezpieczenia, w szczególności z tytułu:
 - 1) szkodowego przebiegu ubezpieczenia w poprzednich okresach ubezpieczenia,
 - 2) rozłożenia składki na raty,
 - 3) wieku osób upoważnionych do kierowania pojazdem i okresu posiadania przez nich prawa jazdy,
 - 4) wieku pojazdu,
 - 5) zniesienia udziału własnego w szkodzie,
 - 6) innych elementów indywidualnej oceny ryzyka ubezpieczeniowego.
 3. System zniżek i zwyczajek stosowany przy naliczaniu składki przedstawiają tabele (nr od 1 do 4) zawarte w załączniku stanowiącym integralną część niniejszych OWU AC.

§ 13

1. Ubezpieczającemu, na jego wniosek, przysługuje **zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia**, jeżeli w okresie ubezpieczenia nie zaistniało zdarzenie, w związku z którym PTU S.A. wypłaciło odszkodowanie lub jest zobowiązane do jego wypłaty.
 2. Zwrot składki przysługuje za pełne niewykorzystane miesiące, w wysokości proporcjonalnej do okresu ubezpieczenia określonego w umowie ubezpieczenia (polisie). Miesiąc rozpoczęty uważa się za pełny.
 3. Z kwoty podlegającej zwrotowi potrąca się koszty związane z zawarciem i rozwiązaniem umowy ubezpieczenia w wysokości 10% tej kwoty, nie więcej jednak niż 150 zł, z zastrzeżeniem ust. 4.
1. Ubezpieczającemu mogą przysługiwać zniżki w składce, w szczególności z tytułu:
 - 1) bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia w poprzednich okresach ubezpieczenia,

4. Kosztów związanych z zawarciem i rozwiązaniem umowy nie potrąca się, gdy osoba uprawniona do otrzymania zwrotu składki zawarła w PTU S.A. kolejną umowę ubezpieczenia autocasco na inny pojazd, a także jeśli rozwiązanie umowy nastąpiło w sytuacji, o której mowa w § 9 ust. 5, 6, 7.

USTALENIE ODSZKODOWANIA

§ 14

1. W razie wystąpienia **szkody całkowitej**, w rozumieniu § 2 pkt 12, PTU S.A. ustala odszkodowanie w kwocie równej rynkowej wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania, pomniejszonej o wartość jego pozostałości. Wysokość wypłaconego odszkodowania, z uwzględnieniem kosztów, o których mowa w § 18, nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia.
2. W przypadku ubezpieczenia pojazdu na warunkach określonych w § 10 ust. 2, odszkodowanie z tytułu szkody całkowitej ustalane jest na zasadach określonych w ust. 1, po pomniejszeniu wartości pojazdu i wartości pozostałości o podatek VAT.
3. Wartości pozostałości nie potrąca się w przypadku:
 - 1) gdy pozostałości nie przedstawiają wartości handlowej,
 - 2) przeniesienia, za zgodą PTU S.A., prawa własności do tych pozostałości na rzecz PTU S.A.
4. Wypłata odszkodowania za zniszczony pojazd, w wysokości równej jego wartości rynkowej (nie wyższej jednak niż suma ubezpieczenia), może nastąpić po przedstawieniu dokumentu o jego wyrejestrowaniu.

§ 15

1. W przypadku utraty pojazdu wskutek **kradzieży**, w rozumieniu § 2 pkt 9, PTU S.A. ustala odszkodowanie w kwocie równej rynkowej wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania, nie wyższej niż suma ubezpieczenia.
2. W przypadku ubezpieczenia pojazdu na warunkach określonych w § 10 ust. 2, ustalone odszkodowanie z tytułu kradzieży zostaje pomniejszone o podatek VAT.
3. PTU S.A. uzależnia wypłatę odszkodowania za skradziony pojazd od przeniesienia prawa własności tego pojazdu na rzecz PTU S.A. oraz od przekazania PTU S.A.:
 - 1) dowodu rejestracyjnego pojazdu ze stosowną adnotacją wydziału komunikacji o jego wyrejestrowaniu lub zaświadczenia o wyrejestrowaniu pojazdu,
 - 2) karty pojazdu (jeżeli była wydana),
 - 3) kompletu kluczyków do otwierania drzwi pojazdu i uruchamiania silnika (lub kart kodowych), urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą (wg stanu na dzień przyjęcia pojazdu do ubezpieczenia),
 - 4) dokumentu potwierdzającego zaistnienie faktu kradzieży (np. postanowienie o umorzeniu dochodzenia).
4. W przypadku pojazdów sprowadzonych z zagranicy, oprócz wymogów przedstawionych w ust. 3, PTU S.A. warunkuje wypłatę odszkodowania za skradziony pojazd od przekazania PTU S.A. oryginałów dokumentów stwierdzających pochodzenie i nabycie pojazdu oraz dowodu odprawy celnej lub potwierdzonego przez urząd celny dokumentu nabycia pojazdu, lub dokumentu potwierdzającego uiszczenie opłat i podatków przewidzianych prawem. Wymóg przekazania dokumentów celnych nie dotyczy przypadku kradzieży pojazdów, które zostały sprowadzone na terytorium Polski i dopuszczone do ruchu co najmniej

- 3 lata przed złożeniem wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia.
5. W przypadku **utruty dokumentów**, o których mowa w ust. 3 i 4, Ubezpieczony zobowiązany jest zgłosić (w formie pisemnej) ten fakt w biurze jednostki organizacyjnej PTU S.A. (oddział, filia) w ciągu 24 godzin od powzięcia wiadomości o zdarzeniu.
 6. W przypadku **utruty kluczyków** do otwierania drzwi pojazdu i uruchamiania silnika (lub kart kodowych) oraz kluczyków i/lub sterowników do obsługi urządzeń zabezpieczających Ubezpieczony zobowiązany jest:
 - 1) zgłosić (w formie pisemnej) ten fakt w biurze jednostki organizacyjnej PTU S.A. (oddział, filia) w ciągu 24 godzin od powzięcia wiadomości o zdarzeniu,
 - 2) zabezpieczyć pojazd przed kradzieżą bądź uszkodzeniem do czasu wymiany zamków oraz innych urządzeń, o których mowa powyżej,
 - 3) dokonać niezbędnych napraw, np. wymiany wkładek zamków, stacyjki i/lub zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, w zakresie uzgodnionym z PTU S.A.,
 - 4) po dokonanej naprawie przedstawić pojazd do oględzin i do wykonania dokumentacji zdjęciowej wszystkich kompletów nowych kluczyków do otwierania drzwi pojazdu i uruchamiania silnika (lub kart kodowych) oraz kluczyków i/lub sterowników do obsługi urządzeń zabezpieczających.
 7. PTU S.A. zwraca poniesione koszty napraw, o których mowa w ust. 6 pkt 3, na podstawie przedstawionych faktur/rachunków (o ile zakres umowy ubezpieczenia został rozszerzony zgodnie z zapisem § 6 pkt 4), jednak nie więcej niż do kwoty stanowiącej 5% sumy ubezpieczenia pojazdu aktualnej na dzień zdarzenia. Zwrot tych kosztów nie powoduje zmniejszenia sumy ubezpieczenia pojazdu oraz nie wpływa na ocenę bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia (systemu *bonus-malus*).
 8. Jeżeli utracony pojazd został odzyskany po wypłacie odszkodowania, PTU S.A. może przenieść prawo własności z powrotem na właściciela pojazdu na warunkach uzgodnionych wzajemnie, po zwrocie wypłaconego odszkodowania.
 9. W przypadku przyjęcia odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek przywłaszczenia pojazdów wynajmowanych zarobkowo (*rent a car*) — w razie utraty pojazdu wskutek przywłaszczenia, w rozumieniu § 2 pkt 10 — przepisy § 15 ust. 1–8 stosuje się odpowiednio.
- § 16
1. W razie **częściowego uszkodzenia pojazdu** wysokość odszkodowania ustalana jest w kwocie odpowiadającej kosztom naprawy tego pojazdu obejmującym koszty robocizny oraz koszty części zamiennych i materiałów, obowiązujące na dzień ustalenia odszkodowania.
 2. W przypadku ubezpieczenia pojazdu na warunkach określonych w § 10 ust. 2 oraz we wszystkich innych przypadkach, kiedy Ubezpieczony ma prawo odliczać VAT naliczony przy wydatkach związanych z eksploatacją i naprawą tego pojazdu, odszkodowanie z tytułu kosztów naprawy nie uwzględnia podatku VAT.
 3. Wysokość szkody obejmuje koszty naprawy i wymiany tylko tych części, które zostały uszkodzone lub utracone w bezpośrednim związku przyczynowym ze zdarzeniem objętym ochroną ubezpieczeniową i pod warunkiem, że zostały one opisane w protokole powypadkowym sporządzonym przez PTU S.A. lub na jego zlecenie. Zakres naprawy może zostać rozszerzony o koszt części nie uszkodzonych, jeśli wymaga tego technologia naprawy pojazdu, lub których wymiana jest uzasadniona względami ekonomicznymi.

4. W przypadku powstania szkody obejmującej kradzież ubezpieczonego radia z wyjmowanym panelem czołowym sterującym, wypłata odszkodowania z tego tytułu uwarunkowana jest zwrotem do PTU S.A. panelu radia.
5. **Sposób likwidacji szkody częściowej** określa PTU S.A. w porozumieniu z Ubezpieczonym. Likwidacja szkody może nastąpić:
 - 1) metodą kosztorysową, na podstawie wyceny kosztów naprawy sporządzonej przez PTU S.A. w oparciu o system Audatex lub Eurotax, w cenach netto, (bez podatku VAT),
 - 2) na podstawie faktur/rachunków za naprawę, wystawionych przez zakład naprawczy w oparciu o zweryfikowany przez PTU S.A. w systemie Audatex lub Eurotax kosztorys naprawy,
 - 3) poprzez zawarcie umowy pomiędzy stronami umowy,
 - 4) na wniosek Ubezpieczonego w trybie likwidacji „szkody drobnej”, określonej w § 2 pkt 13.
6. Koszty robocizny PTU S.A. ustala w zależności od przyjętego sposobu likwidacji szkody, biorąc za podstawę:
 - 1) normy czasowe operacji technologicznych — określone przez producenta pojazdu, zawarte w systemach kalkulacyjnych Eurotax lub Audatex,
 - 2) średnie stawki za roboczogodzinę ustalone na podstawie stawek stosowanych przez zakłady naprawcze znajdujące się na obszarze działania oddziału PTU S.A., na którym jest zlokalizowany zakład dokonujący naprawy pojazdu, nie wyższe od stawek stosowanych przez oficjalnych przedstawicieli producenta/importera pojazdu w naprawach powypadkowych.
W przypadku braku możliwości ustalenia średniej stawki dopuszcza się możliwość przyjęcia stawki za 1 roboczogodzinę stosowaną przez zakład wykonujący naprawę, o ile stawka ta nie przekracza 120% stawki za roboczogodzinę stosowanej przez dany zakład w naprawach gwarancyjnych danej marki pojazdu. Ten sposób ustalenia stawki wymaga wcześniejszej akceptacji oddziału PTU S.A. likwidującego szkodę.
7. Koszty części zamiennych PTU S.A. ustala w zależności od przyjętego sposobu likwidacji szkody oraz uwzględniając między innymi wiek pojazdu, zakres jego uszkodzeń, sytuację na „rynku” części zamiennych, biorąc za podstawę :
 - 1) średnie ceny części zamiennych producenta/importera pojazdu zalecane do stosowania przez ich sieci serwisowe, nie wyższe jednak niż wysokość cen podanych w aktualnych polskich wydaniach systemu Eurotax lub Audatex,
 - 2) średnie ceny części zamiennych o porównywalnej jakości do oryginalnych (równoważne z oryginalnymi), produkowane zgodnie ze specyfikacjami i standardami ustalonymi przez producenta, dostępne na rynku u przedstawicieli sieci handlowych zajmujących się obrotem tymi częściami, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28.01.2003 r. w sprawie wyłączenia określonych porozumień wertykalnych w sektorze pojazdów samochodowych spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję (Dz. U. Nr 38 poz. 329, z późniejszymi zmianami),
 - 3) średnie ceny części zamiennych nieoryginalnych lub używanych — dostępnych na rynku.
8. W przypadku braku w bazie danych systemu Eurotax i Audatex danego typu pojazdu, normy czasowe operacji technologicznych przyjmuje się dla pojazdu najbardziej

zbliżonego konstrukcyjnie lub wg normatywów czasowych producenta pojazdu, o ile takie są dostępne. Ceny części zamiennych przyjmuje się jako średnie ceny, określone zgodnie z zapisami ust. 7.

9. Jeżeli nie umówiono się inaczej i nie opłacono dodatkowej składki związanej z okresem eksploatacji pojazdu, do ustalenia wysokości odszkodowania przyjmuje się wartość nowych części i zespołów użytych do naprawy, pomniejszoną o kwoty odpowiadające wartości zużycia eksploatacyjnego części i zespołów zakwalifikowanych do wymiany (tj. o tzw. amortyzację części). Amortyzacja części i zespołów ustalana jest w zależności od okresu eksploatacji pojazdu, przy uwzględnieniu następujących wskaźników:

Okres eksploatacji pojazdu	Zużycie eksploatacyjne w % wartości części i zespołów zakwalifikowanych do wymiany
do 3 lat	–
4 i 5 rok	15%
6 rok	25%
7 rok	35%
8 rok	45%
9 i 10 rok	50%
powyżej 10 lat	50%

Za początek eksploatacji przyjmuje się datę zakupu pojazdu wg faktury, a w przypadku jej braku — datę 1 czerwca roku produkcji pojazdu, a za koniec eksploatacji dzień powstania szkody.

10. Bez względu na fakt opłacenia dodatkowej składki związanej z okresem eksploatacji pojazdu PTU S.A. uwzględni indywidualny stopień zużycia technicznego:
- 1) przy ustaleniu odszkodowania za szkody powstałe w ogumieniu, elementach układu wydechowego, elementach ciernych układu hamulcowego, elementach ciernych układu sprzęgła, elementach zawieszenia (prowa-

dzących, sprężynujących i tłumiących) a także przy uszkodzeniu akumulatora,

- 2) elementów, których stopień zużycia technicznego (na skutek wad fabrycznych, niewłaściwej eksploatacji lub wcześniejszej przeprowadzonej naprawy niezgodnej z technologią) znacząco odbiega od normatywnego zużycia elementu wynikającego z okresu eksploatacji pojazdu.
11. W razie dokumentowania kosztów naprawy pojazdu rachunkami/fakturami, koszty te wymagają uprzedniego uzgodnienia z PTU S.A. poprzez przedstawienie do weryfikacji wstępnego kosztorysu sporządzonego przez zakład naprawczy.
12. Jeżeli poszkodowany nie przedstawił do weryfikacji PTU S.A. wstępnego kosztorysu naprawy pojazdu przed jego naprawą (zgodnie z ust. 11), przedłożone rachunki/faktury za naprawę podlegają weryfikacji przez PTU S.A. według systemu Audatex lub Eurotax.
13. W przypadku likwidacji szkody częściowej w trybie „szkody drobnej”, PTU S.A. ustala wysokość kwoty odszkodowania metodą kosztorysową (bez podatku VAT). Ustalenie odpowiedzialności oraz wysokości szkody przeprowadzone zostaje w terminie 5 dni roboczych, licząc od dnia dokonania oględzin uszkodzonego pojazdu. Wypłata odszkodowania następuje nie później niż po upływie 2 dni roboczych od otrzymania podpisanego przez poszkodowanego oświadczenia wyrażającego zgodę na zaproponowane odszkodowanie i zamykającego ostatecznie proces likwidacji szkody.
14. PTU S.A. ma prawo zobowiązać Ubezpieczonego do pozostawienia do dyspozycji PTU S.A. zakwalifikowanych do wymiany części, które z chwilą wypłaty odszkodowania przechodzą na własność PTU S.A. W przypadku gdy Ubezpieczony, wbrew ustaleniom zapisanym w protokole oglę-

dzin, nie przekazuje wymienionych części, PTU S.A. ma prawo obniżyć odszkodowanie o ich wartość.

15. PTU S.A. ma prawo do oględzin pojazdu na każdym etapie jego naprawy, jak również do oględzin po naprawie.
16. W przypadku gdy szkoda w pojeździe przekracza kwotę 2 000 zł, Ubezpieczający ma obowiązek wykonania dodatkowego badania technicznego po dokonanej naprawie pojazdu i poinformowania PTU S.A. o dacie jego przeprowadzenia (w formie pisemnej). PTU S.A. zwraca koszty badania technicznego pod warunkiem ich udokumentowania oryginalnym rachunkiem/fakturą.

§ 17

1. Ubezpieczony może, za zgodą PTU S.A., w drodze pisemnej umowy stron, przenieść na rzecz PTU S.A. prawo własności uszkodzonego pojazdu lub też upoważnić PTU S.A. do zagospodarowania jego pozostałości.
2. Przeniesienie prawa własności pojazdu lub pozostałości pojazdu nie może nastąpić, jeśli na tym pojeździe ustanowiony jest zastaw lub pojazd obciążony jest innym prawem bądź prawa z umowy ubezpieczenia przysługujące Ubezpieczonemu zostały scedowane na rzecz innej osoby.

§ 18

1. PTU S.A. zwraca w granicach sumy ubezpieczenia, niezależnie od ustalonego odszkodowania za szkodę powstałą w pojeździe, uzasadnione i udokumentowane wydatki poniesione przez ubezpieczającego na:
 - 1) koszty transportu uszkodzonego pojazdu, z zastrzeżeniem ust. 4,
 - 2) koszty parkowania pojazdu, za okres maksymalnie 15 dni roboczych, liczony od dnia zaistnienia szkody i nie dłuższy niż 3 dni robocze po dokonaniu oględzin pojazdu,

3) koszty zabezpieczenia uszkodzonego pojazdu w celu zapobieżenia zwiększeniu rozmiarów szkody.

2. Zwrot kosztów wymienionych w ust. 1 może nastąpić wyłącznie w przypadku, gdy istnieje odpowiedzialność PTU S.A. za szkody w ubezpieczonym pojeździe.
3. Łączna wysokość kosztów określonych w ust. 1 pkt 1 i 2 nie może przekroczyć 10% sumy ubezpieczenia, nie więcej jednak niż 2 000 zł, w tym koszty transportu uszkodzonego pojazdu nie mogą przekroczyć:
 - 1) 800 zł dla samochodów osobowych, osobowo-ciężarowych i ciężarowych o ładowności do 2 ton, z zastrzeżeniem ust. 4,
 - 2) 1 200 zł dla pozostałych pojazdów.
4. W przypadku szkody zaistniałej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub pozostałych państw europejskich (z wyłączeniem Albanii, Serbii, Czarnogóry), jeżeli uszkodzony pojazd osobowy, osobowo-ciężarowy lub ciężarowy do 2 ton wymagał holowania, a jego transport z miejsca zdarzenia był zorganizowany bez porozumienia z Centrum Alarmowym PTU, o którym mowa w § 23 pkt 4, PTU S.A. nie zwraca kosztów holowania pojazdu, z zastrzeżeniem § 24 ust. 2.
5. PTU S.A. zwraca koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, z zastrzeżeniem ust. 4, do wysokości kosztów ustalonych z uwzględnieniem średnich stawek stosowanych na parkingach i przez firmy świadczące usługi holownicze z terenu działania oddziału PTU S.A., na którym powstała szkoda.

§ 19

1. Jeżeli **szkoda powstała poza granicami Polski**, poszkodowany może wykonać bez uzgodnienia z PTU S.A. naprawę prowizoryczną w zakresie niezbędnym do kontynuowania bezpiecznej jazdy, jeżeli jej koszt nie przekracza równowartości:

- 1) 1 000 EUR — dla samochodów osobowych,
 - 2) 1 300 EUR — dla pojazdów innych niż osobowe.
2. Jeżeli koszt naprawy prowizorycznej został poniesiony bezpośrednio przez uszkodzanego, zwrot tych kosztów następuje w Polsce wyłącznie na podstawie imiennych, oryginalnych rachunków zawierających wyszczególnienie części wymienionych i specyfikację kosztów robocizny, uzupełnionych opisem uszkodzeń.
 3. Odszkodowanie za koszty naprawy za granicą przekraczające kwoty określone w ust. 1 ustalane jest w oparciu o wycenę wykonaną przez PTU S.A. według zasad obowiązujących w odniesieniu do szkód powstałych i likwidowanych na terenie Polski, określonych w § 16 i następujących, chyba że faktycznie poniesione koszty są niższe.

§ 20

1. Z ustalonego odszkodowania potrąca się **udział własny** w wysokości:
 - 1) 10% przy pierwszej szkodzie, 15% przy drugiej szkodzie w tym samym okresie ubezpieczenia (z wyłączeniem szkód wymienionych w pkt 3), chyba że udział ten został zniesiony poprzez opłacenie dodatkowej składki,
 - 2) 30% przy trzeciej szkodzie, 40% przy czwartej i kolejnych szkodach w tym samym okresie ubezpieczenia (bez możliwości zniesienia tego udziału),
 - 3) 20% w przypadku szkód powstałych w szbach autobusów (bez możliwości zniesienia tego udziału), o ile nie powstały one jednocześnie z uszkodzeniem innych części ubezpieczonego pojazdu.
2. **Kwota odszkodowania** ustalona wg zasad określonych w §§ 14 i 16 **ulega zmniejszeniu** o:
 - 1) 20%, jeśli przy badaniu okoliczności szkody zostało stwierdzone, że kie-

rujący pojazdem dopuścił się w chwili zdarzenia naruszenia następujących przepisów prawa o ruchu drogowym: przekroczył dopuszczalną prędkość na danym terenie o co najmniej 30 km/godz., wjechał na skrzyżowanie na czerwonym świetle, nie zatrzymał się przed znakiem „stop”, wyprzedzał na przejściu lub przed przejściem dla pieszych, przekroczył linię ciągłą,

- 2) 20% w przypadku szkody spowodowanej przez kierującego pojazdem osobowym należącym do osoby fizycznej, który na dzień powstania szkody nie ukończył 25 roku życia lub posiadał prawo jazdy krócej niż 2 lata i nie był jego właścicielem (chyba że została zapłacona dodatkowa składka z tytułu upoważnienia takich osób do kierowania ubezpieczonym pojazdem).

§ 21

1. Bez względu na miejsce powstania szkody oraz rodzaj poniesionych kosztów, PTU S.A. wypłaca odszkodowanie w złotych.
2. Jeżeli w związku ze szkodą zostały poniesione wydatki w walucie obcej, odszkodowanie ustalane jest w złotych, według średniego kursu tej waluty ustalonej przez NBP w dniu ustalania odszkodowania.

OBOWIĄZKI UBEZPIEZAJĄCEGO

§ 22

1. Ubezpieczający zobowiązany jest udzielić PTU S.A. zgodnych z prawdą odpowiedzi na wszystkie pytania zamieszczone we wniosku ubezpieczeniowym lub skierowane do niego w innej formie pisemnej. Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich niezbędnych danych albo został wypełniony wadliwie, Ubezpieczający zobowiązany jest na wezwanie PTU S.A. odpowiednio go uzupełnić, wypełnić nowy wniosek lub

przedstawić pisemnie dodatkowe informacje.

2. Ubezpieczający jest zobowiązany powiadomić PTU S.A. o wszelkich zmianach danych, o które PTU S.A. pytało we wniosku ubezpieczeniowym lub w innych pismach przed zawarciem umowy.
3. Jeżeli Ubezpieczający poda we wniosku ubezpieczeniowym niezgodne z prawdą informacje bądź nie powiadomi o ich zmianie w trakcie trwania umowy, PTU S.A. wolne będzie od odpowiedzialności, chyba że informacje te nie będą miały wpływu na zwiększenie prawdopodobieństwa zaistnienia szkody objętej odpowiedzialnością PTU S.A.
4. Jeżeli Ubezpieczający poda nieprawdziwe lub niepełne informacje mające wpływ na ocenę ryzyka i na wysokość składki, to w razie zaistnienia szkody należne odszkodowanie ulegnie zmniejszeniu stosownie do wysokości należnej składki.

§ 23

W razie powstania szkody **Ubezpieczający/Ubezpieczony/kierujący pojazdem jest zobowiązany:**

- 1) zapobiec w miarę możliwości zwiększeniu się rozmiaru szkody;
- 2) nie dokonywać zmian w uszkodzonym pojeździe nie uzasadnionych koniecznością kontynuowania dalszej bezpiecznej jazdy i nie dokonywać naprawy bez uprzedniego przeprowadzenia oględzin przez przedstawiciela PTU S.A., chyba że z winy PTU S.A. oględzin nie przeprowadzono w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o szkodzie, lub w terminie 10 dni, jeżeli niezbędne było powołanie niezależnego rzeczoznawcy;
- 3) **zawiadomić niezwłocznie policję** w kraju lub za granicą o kradzieży pojazdu lub jego części, zaborze pojazdu w celu jego krótkotrwałego użycia, tj. nie później niż w ciągu **12 godzin** od powzięcia wiadomo-

- ści o zdarzeniu objętym ubezpieczeniem;
- 4) zadzwonić niezwłocznie, nie później niż w ciągu 4 godzin od zaistnienia zdarzenia, do **Centrum Alarmowego PTU (0-22 575-98-98)** i postępować zgodnie z otrzymanymi dyspozycjami w przypadkach, w których holowania wymaga ubezpieczony pojazd osobowy, osobowo-ciężarowy lub ciężarowy o ładowności do 2 ton;
- 5) **wezwać policję** na miejsce zdarzenia, bezpośrednio po zaistnieniu szkody w przypadkach:
 - a) wypadku z ofiarami w ludziach,
 - b) szkody powstałej w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo,
 - c) gdy zakres uszkodzeń wskazuje na zaistnienie poważnej szkody w mieniu, w takim stopniu, iż stan techniczny pojazdu zagraża bezpieczeństwu osób w nim jadących lub innym uczestnikom ruchu;
- 6) **zawiadomić** najbliższą jednostkę organizacyjną **PTU S.A. o szkodzie** polegającej na uszkodzeniu pojazdu w ciągu 5 dni roboczych od jej powstania, a w przypadku szkody powstałej za granicą w ciągu 5 dni roboczych od powrotu do kraju, udzielając jednocześnie wszelkich informacji odnośnie okoliczności powstania szkody i jej rozmiaru;
- 7) zawiadomić najbliższą jednostkę organizacyjną PTU S.A., nie później niż w **ciągu 24 godzin** od podjęcia wiadomości o zaistnieniu zdarzenia, a w przypadku szkody powstałej za granicą w ciągu 24 godzin od powrotu do kraju (w przypadku dni świątecznych termin ten ulega stosownemu przedłużeniu), w następujących przypadkach:
 - a) kradzieży pojazdu lub jego części,
 - b) zaboru pojazdu w celu krótkotrwałego użycia,
 - c) utraty dokumentów pojazdu,

- d) utraty kluczyków do otwierania drzwi pojazdu i uruchamiania silnika (lub kart kodowych) oraz kluczyków i/lub sterowników do obsługi urządzeń zabezpieczających (postępować zgodnie z § 15 ust. 6);
- 8) w razie kolizji z innym pojazdem odnotować dane dotyczące pojazdu, osoby kierującej tym pojazdem, a w szczególności numer polisy, nazwę i adres ubezpieczyciela w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) — dotyczy to wszystkich uczestników kolizji;
- 9) złożyć do akt szkody, do czasu zakończenia likwidacji szkody, oryginalną polisę ubezpieczenia autocasco oraz okazać do wglądu wszelkie inne żądane przez PTU S.A. dokumenty pojazdu, w tym: rachunek zakupu (fakturę), umowę kupna-sprzedaży, dowód odprawy celnej, dowód rejestracyjny — polski lub kraju pochodzenia pojazdu, kopię prawa jazdy osoby kierującej pojazdem w chwili wypadku itp.;
- 10) w przypadku kradzieży pojazdu dostarczyć w ciągu 2 dni od zgłoszenia szkody w PTU S.A.: komplet kluczyków do otwierania drzwi pojazdu i uruchamiania silnika (lub karty kodowe) oraz urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą (wg stanu na dzień przyjęcia pojazdu do ubezpieczenia), a także do wglądu: dowód rejestracyjny i kartę pojazdu (jeżeli była wydana);
- 11) przedstawić przedstawicielom PTU S.A. wszelkie posiadane informacje i dowody dotyczące zdarzenia objętego ubezpieczeniem i poniesionych kosztów oraz ułatwić ustalenie okoliczności powstania szkody i jej rozmiarów.

§ 24

1. Jeżeli Ubezpieczający/Ubezpieczony lub inna zobowiązana osoba nie dopełniła któregokolwiek z obowiązków wynikających z § 23, PTU S.A. odmawia wypłaty odszko-

dowania w tej części, w jakiej niedopełnienie tego obowiązku miało wpływ na ustalenie przyczyny, przebiegu lub rozmiaru szkody.

2. W przypadku gdy Ubezpieczający/Ubezpieczony lub inna zobowiązana osoba nie dopełniła obowiązku, o którym mowa w § 23 pkt 4, ze względu na stan, w jakim się znajdowała (została udzielona pomoc medyczna), zwrot kosztów usług holowania, o których mowa w § 18 ust. 1 i 3, przysługuje pod warunkiem ich udokumentowania oryginałami rachunków/faktur oraz przedstawienia stosownej dokumentacji medycznej.

OBOWIĄZKI PTU S.A., WYPŁATA ODSZKODOWANIA, ROSZCZENIA REGRESOWE

§ 25

Odszkodowanie wypłacane jest:

- 1) Ubezpieczonemu lub osobie (osobom) przez niego upoważnionej (upoważnionym),
- 2) innym osobom uprawnionym, które na podstawie umowy lub innych zdarzeń wejdą w prawa Ubezpieczonego.

§ 26

1. PTU S.A. wypłaca odszkodowanie na podstawie:
 - 1) uznania roszczenia w wyniku własnych ustaleń dokonanych w toku postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania,
 - 2) zawartej umowy,
 - 3) prawomocnego orzeczenia sądu.
2. W terminie 7 dni od otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia PTU S.A.:
 - 1) przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń

i wysokości odszkodowania,

- 2) informuje Ubezpieczającego/Ubezpieczonego o dokumentach potrzebnych do ustalenia odszkodowania.
3. PTU S.A. wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia przyjęcia pisemnego zgłoszenia szkody.
4. Jeżeli w terminie określonym w ust. 3 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PTU S.A. albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, PTU S.A. wypłaci odszkodowanie w terminie 14 dni od dnia, w którym przy dołożeniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. W takiej sytuacji w terminie określonym w ust. 3 PTU S.A.:
 - 1) zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niezaspokojenia w terminie roszczeń (w całości lub części),
 - 2) wypłaca bezsporną część odszkodowania.
5. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, PTU S.A. informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania.

§ 27

1. Na wniosek Ubezpieczającego/Ubezpieczonego PTU S.A. udostępnia dokumenty i informacje mające wpływ na ustalenie zakresu odpowiedzialności i wysokości odszkodowania, a także umożliwia im sporządzenie odpisów lub kserokopii dokumentów.
2. Koszty sporządzenia odpisów i kserokopii obciążają wnioskodawcę, według aktualnego cennika obowiązującego w PTU S.A.

§ 28

1. Z dniem zapłaty odszkodowania, roszczenia Ubezpieczającego/Ubezpieczonego przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PTU S.A. do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PTU S.A. pokryło tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje, co do pozostałej części, pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń przed roszczeniami PTU S.A.
2. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony bez zgody PTU S.A. zrzekł się roszczenia o odszkodowanie do sprawy szkody lub je ograniczył, PTU S.A. może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie odszkodowania, wówczas PTU S.A. przysługuje prawo dochodzenia od Ubezpieczającego/Ubezpieczonego całości lub części wypłaconego odszkodowania, wraz z niezbędnymi kosztami postępowania.
3. Nie przechodzą na PTU S.A. roszczenia przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający/Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność, oraz przeciw osobom upoważnionym przez właściciela pojazdu do jego użytkowania.

PRZEPISY KOŃCOWE

§ 29

1. Wszelkie skargi, wnioski i zażalenia zgłaszane przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego rozpatrywane są przez Dyrektora właściwego Oddziału PTU S.A. w terminie 14 dni od dnia otrzymania skargi, wniosku lub zażalenia.
2. Jeżeli Ubezpieczający/Ubezpieczony nie zgadza się ze stanowiskiem zajęтым przez Dyrektora, może za jego pośrednictwem

skierować wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez właściwą jednostkę organizacyjną Centrali PTU S.A.

3. Właściwa jednostka organizacyjna Centrali PTU S.A. zajmuje stanowisko, w formie pisemnej, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.
4. Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń przed sądem, niezależnie od prawa żądania ponownego rozpatrzenia sprawy.
5. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia może być wytoczone albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego/Ubezpieczonego.

Wiceprezes Zarządu

Witold Kurzępa

§ 30

Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy ubezpieczenia winny być sporządzone na piśmie i doręczone za potwierdzeniem odbioru lub przesłane listem poleconym. Jeżeli Ubezpieczający zmienił adres i nie zawiadomił o tym PTU S.A., zawiadomienia lub oświadczenia skierowane przez PTU S.A. listem poleconym na ostatni adres zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego wywierają skutki prawne od chwili, w której doszły do niego, gdyby nie zmienił siedziby lub adresu zamieszkania.

§ 31

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia zostały zatwierdzone uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 21/06 z dnia 2 marca 2006 r.
2. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia wchodzi w życie z dniem 1 maja 2006 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych począwszy od tej daty.

Prezes Zarządu

dr Grażyna Brocka

SYSTEM ZNIŻEK I ZWYŻEK STOSOWANYCH
PRZY NALICZANIU SKŁADKI UBEZPIECZENIA AUTOCASCO

Tabela nr 1

Wykaz zniżek stosowanych przy naliczaniu składki

Lp.	Tytuł zniżki	Wys. zniżki	Uwagi
1	Jednorazowa opłata składki	5%	–
2	Bezszkodowy przebieg ubezpieczenia	do 60%	Tab. nr 3. System bonus-malus – dotyczy osób fizycznych
3	Wiek właściciela pojazdu osobowego powyżej 37 lat, nie więcej jednak niż 75 lat	5%	O ile poprzedni rok ubezpieczenia był bezszkodowy
4	Ubezpieczenie fabrycznie nowego pojazdu osobowego	20%	–
5	Ubezpieczenie rocznego pojazdu osobowego	15%	–
6	Ubezpieczenie dwuletniego pojazdu osobowego	10%	–
7	Kontynuacja umowy ubezpieczenia AC w PTU S.A., jeżeli: – w ostatnim roku ubezpieczenia w PTU S.A. – wystąpiła szkoda – nie wystąpiła szkoda – lub jeżeli nie było żadnej szkody – w ostatnich 2 latach ubezpieczenia w PTU S.A. – w ostatnich 3 latach ubezpieczenia w PTU S.A.	5% 10% 12% 15%	Dotyczy kontynuacji ubezpieczenia tego samego pojazdu lub innego ubezpieczonego w miejsce poprzedniego, jednak przerwa między ubezpieczeniami nie może być dłuższa niż 6 miesięcy
8	Za ubezpieczenie w PTU S.A. OC posiadacza danego pojazdu	5%	–
9	Ubezpieczenie od 5 do 9 pojazdów należących do jednego właściciela	5%	Przyznanie zniżki za ilość pojazdów dodatkowo uzależnione jest od dotychczasowego przebiegu ubezpieczenia floty
10	Ubezpieczenie od 10 do 30 pojazdów należących do jednego właściciela	do 10%	
11	Ubezpieczenie od 31 do 50 pojazdów należących do jednego właściciela	do 15%	
12	Ubezpieczenie powyżej 50 pojazdów należących do jednego właściciela	do 20%	
13	Zniżka specjalna: – dla osób, które nie posiadały ubezpieczenia AC w okresie ostatnich 24 miesięcy, a wypracowały zniżki w ubezpieczeniu OC w wysokości: - 30% – 40% - 50% – 60%	10% 20%	Dotyczy osób fizycznych, pojazdów osobowych, mikrobusów i pojazdów ciężarowych o ład. do 800 kg
14	Inne zniżki wprowadzane lokalnie i okresowo na podstawie analiz przebiegów szkodowych odnoszące się do: – określonych grup lub marek pojazdów – określonych terenów działalności PTU S.A.	– –	Zgodnie z aktualną taryfą składek

Tabela nr 2

Wykaz zwyczajek stosowanych przy naliczaniu składki

Lp.	Tytuł zwyczajki	Wys. zwyczajki	Uwagi
1	Ratalna opłata składki – II raty – IV raty	5% 10%	–
2	Szkodowy przebieg ubezpieczenia	do 180%	Tab. nr 3. System bonus-malus — dotyczy osób fizycznych
3	Zniesienie amortyzacji części zamiennych, do 10 roku użytkowania pojazdu łącznie	–	Tabela nr 4
4	Odstąpienie od zmniejszania sumy ubezpieczenia po szkodzie	20%	–
5	Zniesienie udziału własnego w pierwszej i drugiej szkodzie	10%	–
6	Wiek właściciela pojazdu powyżej 75 lat	5%	Dotyczy osoby fizycznej
7	Wiek właściciela pojazdu osobowego i właściciela motocykla od 17 do 25 roku życia: – umowa nowa lub kontynuowana po szkodzie – umowa kontynuowana bezszkodowo	50% 20%	
8	Okres posiadania prawa jazdy właściciela pojazdu osobowego i właściciela motocykla krótszy niż 2 lata: – umowa nowa lub kontynuowana po szkodzie – umowa kontynuowana bezszkodowo	20% 10%	
9	Upoważnienie do kierowania pojazdem osobowym lub motocyklem osoby w wieku poniżej 25 lat lub posiadającej prawo jazdy krócej niż 2 lata: – umowa nowa lub kontynuowana po szkodzie – umowa kontynuowana bezszkodowo	20% 10%	
10	Przewóz towarów niebezpiecznych	100%	Np. cysterny z paliwami, związkami chemicznymi, gazem
11	Odpowiedzialność za zdarzenia wymienione w § 4 ust. 3 pkt 4, 5, 6, 8 OWU AC na terytorium Białorusi, Mołdawii, Rosji i Ukrainy	100%	§ 5 ust. 2 pkt 1 OWU AC
12	Wyścigi, konkursy, treningi	300%	§ 5 ust. 2 pkt 3 OWU AC
13	Rekwizyty, jazdy próbne	100%	§ 5 ust. 2 pkt 3, 4 OWU AC
14	Nauka jazdy i jej doskonalenie	150%	§ 5 ust. 2 pkt 5 OWU AC
15	<i>Rent a car:</i> – zakres podstawowy – z rozszerzeniem odpowiedzialności o ryzyko przywłaszczenia pojazdu	50% 170%	§ 5 ust. 2 pkt 6 OWU AC § 6 pkt 5 OWU AC
16	Pojazdy produkcji amerykańskiej i kanadyjskiej*	50%	–
17	Pojazd użytkowany jako zastępczy	20%	§ 5 ust. 2 pkt 7 OWU AC
18	Wyposażenie dodatkowe	15%	Składka naliczana od sumy ubezpieczenia wyposażenia dodatkowego

* Przewiduje się możliwość odstąpienia od zwyczajki składki przewidzianej dla pojazdów produkcji amerykańskiej lub kanadyjskiej i produkowanych na te rynki, w przypadku podpisania przez Ubezpieczającego aneksu o wyrażeniu zgody na naprawę pojazdu z wykorzystaniem części przewidzianych na rynek europejski.

Lp.	Tytuł zwyzki	Wys. zwyzki	Uwagi
19	Zwrot kosztów wymiany zamków, urządzeń zabezpieczających po utracie kluczyków, sterowników do pojazdu	3%	§ 6 pkt 4 OWU AC
20	Odstąpienie od naliczania zwyzki składki z tytułu szkody likwidowanej w trybie „szkody drobnej”	40 zł	§ 6 pkt 6 OWU AC
21	Brak zgody na upoważnienie PTU S.A. do weryfikacji informacji o uprawnieniach do zniżki składki za przebieg ubezpieczenia	20%	–
22	Inne zwyzki wprowadzane lokalnie i okresowo na podstawie analiz przebiegów szkodowych, odnoszące się do: – określonych grup lub marek pojazdów – określonych terenów działalności PTU S.A.	– –	Zgodnie z aktualną taryfą składek

Tabela nr 3

System bonus/malus

Tabela bonus/malus ma zastosowanie tylko do osób fizycznych, również będących przedsiębiorcami, o ile pojazdy będące własnością przedsiębiorcy zarejestrowane są na osobę fizyczną i ubezpieczone w PTU S.A. w liczbie nie wyższej niż 4.

Klasa taryfowa	% składki podstawowej	Stawka / okres bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia	Przemieszczenie w klasach taryfowych w zależności od przebiegu ubezpieczenia w poprzednim roku		
			Po 1. szkodzie w ciągu 12 m-cy	Po 2. szkodzie w ciągu 12 m-cy	Po 3. szkodzie w ciągu 12 m-cy
1	180	Stawka maksymalna	1	1	1
2	150	Stawka zaostrzona	1	1	1
3	120	Stawka podwyższona	2	1	1
4	100	Stawka podstawowa	3	2	1
5	90	1 rok	4	3	1
6	80	2 lata	5	4	2
7	70	3 lata	6	5	3
8	60	4 lata	7	6	4
9	50	5 lat	8	7	5
10	40	6 lat	9	8	6

- Po czwartej szkodzie w ciągu 12-miesięcznego okresu ubezpieczenia następuje przeniesienie do 1-jej klasy taryfowej.
- Klienci opłacający składkę maksymalną, zaostrzoną lub podwyższoną (1, 2 i 3 klasa taryfowa) po 12-miesięcznym bezszkodowym okresie ubezpieczenia, przy zawieraniu umowy ubezpieczenia na rok następnny opłacają składkę podstawową (4 klasa taryfowa).
- W pozostałych przypadkach, po 12-miesięcznym okresie bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia następuje przesunięcie o jedną grupę taryfową.
- PTU S.A. uwzględni dotychczasowy przebieg ubezpieczenia AC, bez względu na zmianę ubezpie-

czyciela, pod warunkiem przedstawienia zaświadczenia o przebiegu tego ubezpieczenia, wystawionego przez poprzedniego ubezpieczyciela.

Zniżka jest przyznawana na podstawie zaświadczenia (zaświadczeń) zgodnie z powyższą tabelą bonus/malus w stosunku do wykazanej liczby lat bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia.

Tabela nr 4

Współczynnik korygujący składkę przy zniesieniu amortyzacji

Wiek pojazdu	Współczynnik korygujący składkę przy zniesieniu amortyzacji części zakwalifikowanych do wymiany
Do 3 lat	1,00
4 i 5 rok	1,20
6 rok	1,40
7 rok	1,60
8 rok	1,70
9 i 10 rok	2,00
Powyżej 10 roku	Brak możliwości wykupienia

Wiek pojazdu przyjmowanego do ubezpieczenia ustala się, licząc każdy ukończony rok jego eksploatacji na dzień rozpoczęcia odpowiedzialności polisowej PTU S.A. Za początek eksploatacji pojazdu przyjmuje się datę pierwszej faktury jego zakupu, a w przypadku jej braku, datę 1 czerwca roku produkcji pojazdu.

DANE TELEADRESOWE
POLSKIEGO TOWARZYSTWA UBEZPIECZEŃ S.A.

CENTRALA FIRMY
ul. Ogrodowa 58
00-876 Warszawa
tel. 022 58 26 300 lub 302, fax. 022 58 26 305 lub 306

ODDZIAŁ W BIELSKU-BIAŁEJ
ul. Lipnicka 4
43-300 Bielsko-Biała
tel. 033 812 24 32, 033 810 16 54

ODDZIAŁ W BYDGOSZCZY
ul. Jagiellońska 34
85-097 Bydgoszcz
tel. 052 322 04 40, fax. 052 321 20 45

ODDZIAŁ W GDAŃSKU Z SIEDZIBĄ W SOPOCIE
Al. Niepodległości 660
81-855 Sopot
tel. 058 550 07 01, 058 550 07 02, fax. 058 551 22 33

ODDZIAŁ W CZĘSTOCHOWIE
ul. Śląska 7
42-200 Częstochowa
tel./fax. 034 365 69 01

ODDZIAŁ W KATOWICACH
ul. Czerwieńskiego 6
40-123 Katowice
tel. 032 781 55 89-96, fax. wew. 69, 27

ODDZIAŁ W KIELCACH
ul. św. Leonarda 2
25-311 Kielce
tel. 041 364 31 41 do 44, fax. 041 364 31 47

ODDZIAŁ W KRAKOWIE
Al. płk. W. Beliny-Prażmowskiego 6
31-514 Kraków
tel. 012 410 63 50, fax. 012 410 63 51

ODDZIAŁ W LUBLINIE
ul. Chmielna 2
20-079 Lublin
tel. 081 535 73 10, fax. 081 534 04 73

ODDZIAŁ W ŁOMŻY
ul. Dmowskiego 1
18-400 Łomża
tel. 086 216 39 45, 086 218 39 58, fax. 086 216 71 85

ODDZIAŁ W ŁODZI
ul. Wólczańska 55/59
90-608 Łódź
tel. 042 636 63 22, 042 636 42 78, fax. 042 636 63 22

ODDZIAŁ W OLSZTYNIE
Al. Marszałka J. Piłsudskiego 32
10-578 Olsztyn
tel. 089 535 96 97, 089 535 32 74, fax. 089 534 06 66

ODDZIAŁ W OSTROŁĘCE
ul. Sienkiewicza 5
07-410 Ostrołęka
tel. 029 764 26 33, 029 764 38 97, fax. 029 764 20 66

ODDZIAŁ W POZNANIU
ul. Nowina 9
60-589 Poznań
tel. 061 843 05 30, 061 663 07 12, fax. 061 663 10 00

ODDZIAŁ W RZESZOWIE
ul. Rejtana 27G
35-025 Rzeszów
tel. 017 852 12 90, fax. 017 852 09 21

ODDZIAŁ W SIEDLCACH
ul. Rynkowa 22
80-110 Siedlce
tel. 025 644 60 56, fax. 025 644 01 45

ODDZIAŁ W SZCZECINIE
ul. Kapitańska 3a
71-602 Szczecin
tel. 091 489 68 00, fax. 091 434 06 60

ODDZIAŁ W TARNOWIE
ul. Dąbrowskiego 1
33-100 Tarnów
tel. 014 627 42 99, fax. 014 622 29 41

ODDZIAŁ W WARSZAWIE
ul. Młynarska 46
01-171 Warszawa
tel. 022 535 55 00, 022 535 55 33, fax. 022 535 55 03

ODDZIAŁ WE WROCŁAWIU
ul. Sienkiewicza 8
50-335 Wrocław
tel. 071 323 54 55, 071 345 34 37, fax. 071 323 54 69

ODDZIAŁ W ZIELONEJ GÓRZE
ul. Lisowskiego 9
65-072 Zielona Góra
tel. 068 451 23 70, 068 451 23 71, fax. 068 451 23 72

